

ÜLLÉS

FORRÁSKÚT

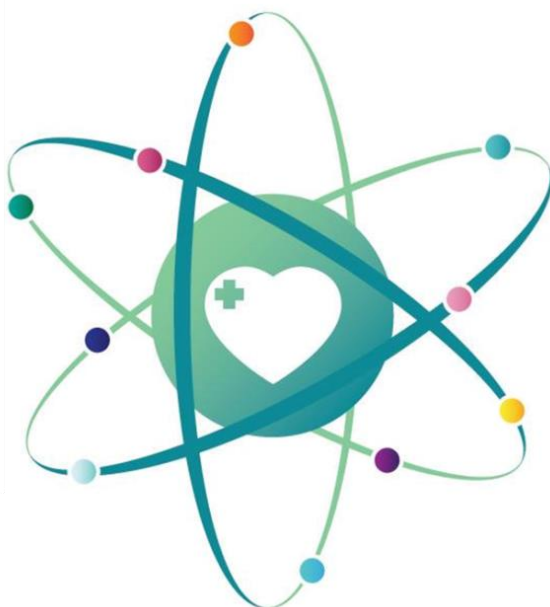

ZSOMBÓ

„Összefogásban Egészségünkért”

RUZSA

BORDÁNY

PUSZTAMÉRGES

ZÁKÁNYSZÉK

ÖTTÖMÖS

ÁSOTTHALOM

MÓRAHALOM

MÓRAHALOM JÁRÁS EGÉSZSÉGTERVE

„Összefogásban Egészségünkért”

Kulcsfontosságú Megállapítások

1. Magyarországon rövidebb ideig élünk az uniós átlaghoz képest és az egészségben eltöltött életéveink száma is alacsonyabb.
2. Az egészség megőrzése és betegségek megelőzése társadalmi, népegészségügyi feladat.
3. A járási egészségterv közös elérendő népegészségügyi célokat határoz meg, melyek közül elsődleges az egészséges életmód kialakításának ösztönzése.
4. A tervben foglalt célokat egyetértés esetén a járás minden települése elfogadja és a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása (továbbiakban: Társulás) jóváhagyja.
5. A célok elérése érdekében a Társulás egy szakmailag kompetens személyt vagy szervezetet bíz meg rendszeres operatív feladatokat összeállítására.
6. Az operatív feladatokat a Társulás hagyja jóvá.
7. A települések lehetőségeikhez mérten gondoskodnak az operatív feladatok megvalósításáról.

Preambulum

Magyarország Alaptörvénye (XX. cikk (1) bekezdés) deklarálja, hogy „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”. Ennek ellenére az egészségre mint értékre legtöbbször annak elvesztése esetén tekintünk és megőrzésére még nem kellő mértékben törekszünk. Ez lehet az egyik oka, hogy hazánkban a várható élettartam öt évvel alacsonyabb az uniós átlagnál és a magyar férfiak hét évvel rövidebb ideig élnek, mint a nők. Ezt a képet tovább súlyosbítja, hogy Magyarországon három évvel alacsonyabb az egészségben eltöltött évek száma az uniós átlaghoz viszonyítva és a magyaroknak nem sokkal több, mint a fele tartja magát egészségesnek.

A lakosság egészségi állapotának javítása az egészség megőrzésével és a betegség megelőzésével társadalmi tevékenység kell hogy legyen, amit népegészségügynék nevezünk. A népegészségügy feladata, hogy meghatározza a célokat és azok eléréséhez stratégiai tervezés alapján módszeres megvalósítási programot hozzon létre. Azonban jelenleg Magyarországnak nincs népegészségügyi szakmai programja, így a népegészségügyi tevékenységek nem koherens módon, alulról szerveződve, földrajzi és szakmaterület specifikusan jelennek meg.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása belátva a népegészségügyi szemlélet megerősítésének fontosságát megbízta a Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda vezetőjét, Dr. Pipicz Mártont egy járási egészségterv kidolgozására, hogy „Összefogásban Egészségünkért”, elkötelezetten javítsuk járásunk lakosainak egészségét.

EGÉSZSÉGHÁTTÉR

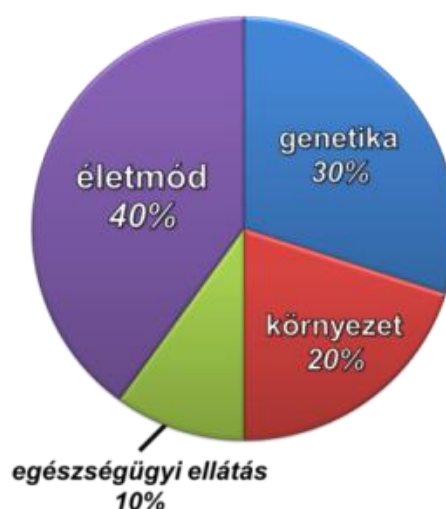
A következőkben olyan, az egészséggel kapcsolatos háttér információkat mutatunk be, melyek alapján az egészségterv elérendő céljai meghatározásra kerültek.

Egészség definiálása

A járási szintű koherens népegészségügyi gondolkodásnak alapfeltétele egy mindenki számára érthető, egységes egészségfogalom használata. Az Egészségügyi Világszervezet 1948-as egészség meghatározása javasolt, miszerint „Az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota, nem pusztán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.” A célok felállítása és megvalósítása során tehát a testi (fizikális), a lelki (szellemi) és a szociális (társadalmi-környezeti) aspektusokat egyaránt figyelembe kell venni.

Egészséget befolyásoló tényezők

A lakosok egészségi állapotát leginkább befolyásoló tényezők az életmód, majd a genetika (öröklött tulajdonságok), a környezet és legvégül az egészségügyi ellátó rendszer. Ebből adódóan az egészséges életmód és az egészséges környezet kialakításának támogatásával jelentősen javítható a lakosság egészsége. Életmód alatt az emberek olyan tevékenységimagatartási rendszerét értjük, amelyek a mindennapi életükben rendszeresen megnyilvánulnak.

Egészség-kockázati tényezők

A betegségek kialakulásában szerepet játszó tényezők legnagyobb része életmódhoz köthető. A leggyakoribb befolyásolható rizikófaktorok:

- egészségtelen táplálkozás
(rendszerinteleniség; nem kellő gyakoriság; túlzott energiabevitel; zsírban és koleszterinben gazdag ételek fogyasztása; kevés zöldség és gyümölcs fogyasztása stb.)
- dohányzás
- túlzott mértékű alkoholfogyasztás
- rendszeres testmozgás hiánya
- túlsúly, elhízás
- állandósult stressz
- kezeletlen magas vérnyomás
- szűrővizsgálatokon való részvétel hiánya
- rendszeres orvos-beteg találkozás hiánya
- egészségértés hiánya

A hátrányos szociális helyzet növeli a rizikófaktoroknak való kitettséget.

Járási helyzetkép a leggyakoribb halálokokról

A Központi Statisztikai Hivatal 2018-as adatai alapján Magyarországon a vezető halálokok:

1. szív- és érrendszeri megbetegedések
2. rosszindulatú daganatos megbetegedések
3. légzőszervrendszeri megbetegedések

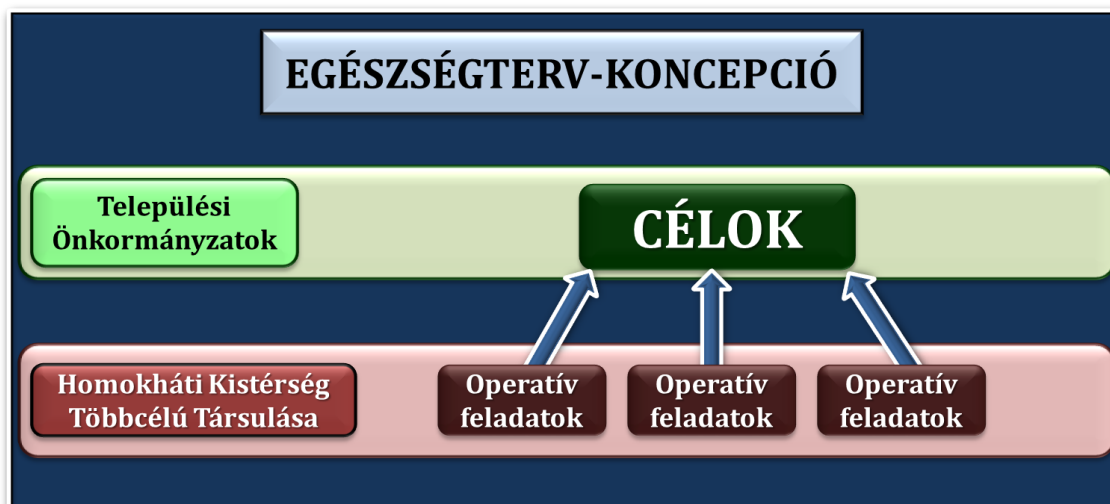
Móráhalom járásban a haláloki struktúra azonos, azonban a Csongrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztálynak 2018-as Tájékoztatója szerint az országos szinthez képest mindhárom ok esetén a halálozási arány alacsonyabb járásunkban. Kiemelendő, hogy a rosszindulatú daganatos megbetegedések okozta halálozás aránya az országos adatokhoz képest a megyén belül a móráhalmi járásban a legalacsonyabb.

EGÉSZSÉGTERV, MINT KONCEPCIÓ

Ahhoz hogy eredményesen tudjuk javítani járásunk lakosainak egészségállapotát, nélkülözhetetlen, hogy közös és egyértelmű célokat fogalmazzunk meg, amelyeket adott elvek szerint kívánunk elérni.

Egészségterv fogalma

Jelen járási egészségterv olyan népegészségügyi stratégiai tervezést megalapozó dokumentum, amely rögzíti a lakosság egészségének megőrzéséhez, fejlesztéséhez és a betegségek megelőzéséhez szükséges elérendő célokat. Az egészségtervben rögzített célok eléréséhez a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása egy szakmailag kompetens személyt vagy szervezetet bíz meg rendszeres intézkedési javaslatok, operatív feladatokat összeállítására. Az intézkedési javaslatnak tartalmaznia kell a konkrét célt, annak indokoltságát, a tényleges feladatokat, a várt eredményt és a feladatok ütemezését. Az operatív feladatoknak olyan szakmailag megalapozott tevékenységeknek kell lenniük, amelyek az egészségtervben kitűzött cél elérését lehetővé teszik és eredményt hoznak, továbbá szem előtt tartják a szakmai és gazdasági megvalósíthatóságot is. A települések lehetőségeikhez mérten gondoskodnak az operatív feladatok megvalósításáról.

Egészségterv-koncepció jellemzői

1. Az egészségterv népegészségügyi problémákat céloz meg.

Indoklás: hatékony egészségnyereség ezen problémák javításával érhető el.

2. Egyértelmű célokat határoz meg, tényleges intézkedéseket nem.

Indoklás: a célok adják meg az irányt, amikhez szilárdan, évtizedekig tarthatjuk magunkat a változó körülmények ellenére is. A tényleges intézkedések hosszú távon a változó népegészségügyi szereplők, döntéshozók, infrastruktúra, keretrendszer és anyagi lehetőségek miatt stabilan nem határozhatók meg.

3. A tervben foglalt célokat egyetértés esetén a járás minden települése elfogadja és a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása jóváhagyja.

Indoklás: a közös, döntéshozók által elfogadott célok szükségszerűek a koherens járási gondolkodás kialakításához, ezért jelen dokumentum csak a települések jóváhagyásával juthat érvényre.

4. A célok elérése érdekében a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása egy szakmailag kompetens személyt vagy szervezetet bíz meg rendszeres operatív feladatokat összeállítására.

Indoklás: a települések az egészségterv elfogadásával társulási hatáskörbe helyezik az operatív feladatok megalkotást. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulásának a változó körülményeknek megfelelően mindig az aktuálisan elérhető szakmailag kompetens személyt kell megbízni.

5. A települések lehetőségeikhez mérten gondoskodnak az operatív feladatok megvalósításáról.

Indoklás: a közös célvállalás által a településeknek kötelességük a megvalósításról gondoskodniuk, amit jogszabály is előír.

6. Tartalma minden soron következő önkormányzati választás utáni negyedév valamelyik testületi ülésén felülvizsgálatra és szükség szerint kiegészítésre kerül.

Indoklás: az új településvezetésnek meg kell ismernie az egészségtervet, hagyva a tartalmi kiegészítés lehetőségét.

Jogszabályi háttér

A járási egészségterv kidolgozásának kötelezettségét az egészségügyről szóló, 1997. évi CLIV törvény 2016. január első napján hatályba lépett módosítása írja elő (152/B. §): „a járásra, illetve a fővárosban a fővárosi kerületre vonatkozóan – azon járásokban, ahol működik egészségfejlesztési iroda, az egészségfejlesztési irodák bevonásával – a járásszékhely város önkormányzata a területileg érintett települési önkormányzatokkal vagy azok társulásaival egészségtervet [a továbbiakban: járási (fővárosi kerületi) egészségterv] dolgoz ki, illetve gondoskodik az abban foglaltak megvalósításáról, amelynek során együttműködik a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalával, az alapellátást és a szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, valamint az egyéb érintett ágazatok szereplőivel”.

Célok meghatározása

Általános cél a járásban élők egészségének megőrzése, fejlesztése, az egészséges életmód kialakításának ösztönzése és a betegségek megelőzése interszektorális együttműködés, társadalmi és egyéni szerepvállalás által.

Közvetlen, elérhető célok:

- több legyen az egészségesebben táplálkozók száma
- csökkenjen a dohányzók száma
- mérséklődjön az elszívott dohánytermékek száma
- kevesebb legyen az elhízott személyek száma
- csökkenjen az alkoholbetegek száma
- mérséklődjön az alkoholfogyasztás
- javuljon a járási testtömeg-index
- mérséklődjön a megélt stressz mértéke
- kevesebb legyen az állandósult stresszben élők száma
- növekedjen a rendszeres testmozgást végzők száma
- kevesebb legyen a kezeletlen magasvérnyomással élők száma
- emelkedjen a népegészségügyi szűrővizsgálatokon (különös tekintettel a mammográfián, méhnyakrák és vastagbélrák szűrésén) megjelentek száma
- nőjön azon személyek száma, akiknek egyéni egészségtervük van

Közvetett, hosszútávon elérhető célok:

- többen egészségesebbnek érezzék magukat
- nőjön az egészségben eltöltött életevek száma
- csökkenjen az elkerülhető halálozások száma
- csökkenjen a dohányzással összefüggésbe hozható halálozások száma
- csökkenjen az alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozások száma

Konklúzió

A hatékony egészségmegőrzésnek és egészségfejlesztésnek nélkülözhetetlen eleme a járási szinten elfogadott népegészségügyi célmeghatározás. Jelen koncepció ezeket a célokat rögzítette és a megvalósításukhoz szükséges operatív feladatok elvrendszerét leírta. A szerző bízik abban, hogy a járási összefogás eredményeként a kitűzött célok megvalósulnak és a közös munka példaértékű lesz más járások számára.

OPERATÍV FELADATOK

A 2020-as évben a következő operatív feladatok kerültek meghatározásra az egészségtervben szereplő célok elérésének érdekében:

1. járási partneri együttműködés létrehozása egészségünkért
2. járási egészség-problémalista felállítása
3. járási egészségkommunikáció elindítása
4. járási egészségügyi helyzetfelmérés és értékelés
5. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés bevezetése
6. Tudatos Fogyás Program járás-szintű kiterjesztése
7. idősek egészségfejlesztésnek járás-szintű kiterjesztése
8. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló programok megvalósítása
9. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató stratégia kidolgozása

1. járási partneri együttműködés létrehozása egészségünkért			
cél:	partneri együttműködés létrehozása		
indokoltság:	Az egészség erős társadalmi beágyazódása következtében, az egészségügy önmagában nem tudja hatékonyan javítani a lakosság egészséget. Ezt támasztják alá azok az adatok, amelyek szerint az egyéni életmódváltásra irányuló egészségfejlesztési beavatkozások önmagukban sikertelennek bizonyultak világszerte. Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy a komplex, más szektorok szereplőinek és az érintettek bevonásával megvalósuló, több szinten, azaz országosan, térségenként és helyben, egyidejűleg többféle, az egyénre és környezetére irányuló beavatkozások lehetnek sikeresek. – Dr. Vitrai József (EMMI Népegészségügyi Főosztály vezetője)		
feladatok:	<i>megnevezés</i>	<i>felelős</i>	<i>ütemezés</i>
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	május-szeptember
	települési felelős felkérése	polgármester	május
	települési felelős és EFI egyeztetése	települési felelős, EFI	június
	települési partnerek összegyűjtése	települési felelős	július-augusztus
	első partneri találkozó	települési felelős, EFI	szeptember
	partneri együttműködés működési szabályzatának kialakítása	települési felelős, EFI	szeptember
várt eredmény:	működő partneri együttműködés jön létre		
határidő:	2020. szeptember 30.		
beszámolás:	2020. október havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

2. járási egészség-problémalista felállítása			
cél:	bevonáson alapuló problémalista felállítása		
indokoltság:	Hatékony egészségfejlesztés csak akkor tud megvalósulni, ha feltárásra kerülnek a valós járási szintű egészség-problémák az ott élők bevonásával. A probléma-meghatározás szubjektív, a különböző érintettek mást definiálnak problémának, ezért a valós probléma-meghatározás csak valamennyi érintett bevonásával lehetséges csak. Törekedni kell tehát, hogy a végső problémalista minél több érintett aspektusát tartalmazza.		
feladatok:	<i>megnevezés</i>	<i>felelős</i>	<i>ütemezés</i>
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	július-szeptember
	járási partneri együttműködés fókuszcsoporthoz interjúja	települési felelős, EFI	július
	települési egyéni interjúk	települési felelős	július-szeptember
	települési fókuszcsoporthoz interjúk	települési felelős	július-szeptember
	járási egészségügyi probléma-meghatározás és priorizálás	partneri együttműködés, EFI	szeptember
várt eredmény:	priorizált egészség-problémalista		
határidő:	2020. június 30.		
beszámolás:	2020. július havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

3. járási egészségkommunikáció elindítása és folytatása			
cél:	járási szintű egységes egészségkommunikációhoz szükséges hálózat felállítása és működtetése		
indokoltság:	Az egészség megőrzésben és a betegségek megelőzésben kiemelt szerepe van a hiteles információátadásnak. Ezért ki kell alakítani egy hatékony járási egészségkommunikációt és kommunikációs hálózatot, melyben a települések a jelenleg is rendelkezésükre álló eszközeik biztosításával szerepet tudnak vállalni.		
feladatok:	<i>megnevezés</i>	<i>felelős</i>	<i>ütemezés</i>
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	március-december
	települési médiafelelős kijelölése	polgármester	március
	járási kommunikációs hálózat kialakítása	EFI	április
	hálózat tesztelése	települési médiafelelős, EFI	május

	heti rendszerességgel online megjelenés	települési médiafelelős, EFI, partneri együttműködés	május- december
	havi rendszerességgel nyomtatott megjelenés plakát, lehetőség szerint újság/hírlap formájában		
	havi rendszerességgel TV megjelenés		
várt eredmény:	működő és hatékony egészségkommunikációs hálózat, hiteles lakossági informálás		
határidő:	2020. május 31.		
beszámolás:	2020. június havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

4. járási egészségügyi helyzetfelmérés és értékelés			
cél:	járás szintű egészségügyi adatgyűjtés helyzetkép meghatározáshoz		
indokoltság:	Járási szinten korlátozott és nem minden esetben validált egészségügyi adat áll rendelkezésre, ezért nélkülözhetetlen egy valós adatszolgáltatáson alapuló reprezentatív helyzetfelmérés, ami alapján nyomon követhetővé és értékelhetővé válik az egészségtervben foglalt célok elérése, a feladatok és beavatkozások eredményessége. A mintavételnek ki kell terjednie a járás minden településére és releváns korosztályaira, bevonva az önkormányzatokat, iskolákat, alapellátókat, védőnőket, szociális intézményeket.		
feladatok:	<i>megnevezés</i>	<i>felelős</i>	<i>ütemezés</i>
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	július- december
	települési helyzetfelmérő felelős kijelölése	polgármester	július
	felmérési adattartalom és struktúra meghatározása	települési felelős, EFI, partneri együttműködés	július- december
	mintavételi csoport meghatározása		
	felmérési folyamat kidolgozása		szeptember- december
	mintavételezés		
	folyamatmonitoring és validálás	EFI	szeptember- december
	adatelemzés és értékelés	EFI	december
várt eredmény:	valid reprezentatív helyzetkép		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

5. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés bevezetése			
cél:	járás minden általános iskolájában és szakképző iskolájában működő teljeskörű iskolai egészségfejlesztés		
indokoltság:	<p>Gyermekkorban alakulnak ki a tudás, ismeretek, készségek, környezet alapján azok a viselkedésmintázatok, amelyek meghatározzák egészségünket. A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (TIE) az egészség megőrzését, fejlesztését, a betegségek hatékony megelőzését, az egészségtudatos magatartást és az egészségismereten alapuló szemléletet elősegítő tevékenységek összessége, amelyek az egészséges életmód kialakulásának zálogai.</p> <p>A TIE jellemzői, hogy mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt (egészségtelen táplálkozás, mozgásszegénység, a lelki egészség hiányosságai, egészségműveltség hiányosságai) befolyásolja; az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van; az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne; a teljes tantestület részt vesz benne; bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas intézményeket és civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét, pl. a fenntartót is.</p> <p>A TIE hatására a tanulási eredményesség javul; az iskolai lemorzsolódás csökken; mérséklődik a dohányzás az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek száma; javulnak a társadalmi kapcsolatok a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal; javul az önismeret és önbizalom javulása, javul az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás.</p>		
feladatok:	<i>megnevezés</i>	<i>felelős</i>	<i>ütemezés</i>
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	január-december
	II. TIE kerekasztal megszervezése	EFI, partneri együttműködés	szeptember
	havi rendszerességgel tematikus TIE program az iskolákban	települési felelős, EFI, partneri együttműködés	január-december
	TIE figyelembevételével történő tanmenet kidolgozása	intézményi tantestületek	július-augusztus
	pedagógusképzés a helyes testtartás elméleti és gyakorlati aspektusairól	EFI	június, augusztus
	testnevelő tanárok képzése a szakmailag helyes testkorrekció gyakorlatára	EFI	május-június
várt eredmény:	TIE koncepció beágyazódása az iskolák életébe, egészséges viselkedésmintázatok kialakulása		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

6. Tudatos Fogyás Program járás-szintű kiterjesztése			
cél:	járás minden településén elérhető életmódváltó program		
indokoltság:	Magyarország a 4. helyen áll a világon legjobban elhízott nemzetek sorában. A probléma egyre korábbi életkorban jelentkezik, így a gyerekek nagy része is érintett, és az életkor előrehaladtával egyre nagyobb az elhízás kialakulásának esélye. A túlsúly összefüggésben áll a szív- és érrendszeri betegségek (pl. a magas vérnyomás, a szívinfarktus és a stroke), a 2-es típusú cukorbetegség, számos daganatos betegség és ízületi kórkép kialakulásával, de okozhat alvási apnoét és légzésproblémákat, epekövességet és depressziót is. Az elhízás következtében kialakuló egészségügyi problémák mind az egyén, mind a társadalom számára nagy terhet jelentenek. Tartós fogyás csak teljes életmódváltással érhető el. A Móraalmi Egészségfejlesztési Iroda által szervezett csoportos Tudatos Fogyás Program célja, hogy egy multidiszciplináris csapat (orvos, pszichológus, dietetikus, gyógytornász) segítségével a résztvevők megszerezhessék azokat a tudásokat és részben elsajátíthassák azokat a készségeket, amikkel kontrollálni tudják testsúlyukat és megszabadulhatnak a felesleges kilóktól. A program 7 alkalmas részvételen alapuló 90 perces csoportfoglalkozásból áll maximum 12 fős csoportlétszámmal.		
feladatok:	megnevezés	felelős	ütemezés
	feladat koordinálás	Móraalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	január-december
	helyszínbiztosítás a programhoz	települési polgármesterek	
	program hirdetése a település lakosainak	települési polgármesterek	
	résztvevők irányítása a programba	alapellátó egészségügyi dolgozók	
	a program megvalósítása a járás minden településén legalább egyszer	EFI	
várt eredmény:	minden településen megvalósult tudatos fogyás program, résztvevők életmódváltása, testtömegének csökkenése és/vagy testösszetételének kedvező változása		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

7. idősek egészségfejlesztésnek járás-szintű kiterjesztése			
cél:	járás minden településén elérhető egészségfejlesztési program idősöknek		
indokoltság:	A 60 év feletti aránya a népességben folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, ezért az idős emberek egészségi állapotának megőrzése, az egészségben eltöltött életévek számának emelése, az idős korban előforduló megbetegedések megelőzése és értékes életminőségű öregkor biztosítása globális kihívást jelent. Az idősökkel való közös egészségfejlesztési munka megszínesíti a járásban élő idős emberek mindennapjait, óvja egészségüket, közösségben tartja őket, törekszik a generációk közötti szakadékok közös erővel történő áthidalására. Fejlesztő programok között szerepel pl. senior-átmozgató gyógytorna gyógytornász vezetésével; felvilágosító előadások a cukorbetegségről, szív-érrendszeri betegségekről és az egészséges táplálkozásról; segítő beszélgetés senioroknak mentális egészség megőrzésére pszichológus vezetésével; "játékos ember klubfoglalkozás".		
feladatok:	megnevezés	felelős	ütemezés
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	január-december
	helyszínbiztosítás a programhoz	települési polgármesterek, Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ	
	program hirdetése a település lakosainak		
	a program megvalósítása a járás minden településén legalább egyszer	EFI	
várt eredmény:	minden településen megvalósuló program, idősek közösségben tartása, szellemi és fizikai aktivitásának megőrzése-fejlesztése		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

8. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló programok megvalósítása			
cél:	dohányzás, alkohol, mobil/számítógép/internet, kábítószer, szerencsejáték okozta szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, betegek számának mérséklése		
indokoltság:	A szenvedélybetegségek olyan kóros viselkedésformák, amelyeket az egyén kényszeresen ismétel, valamilyen vélt vagy valós szükséglet kielégítése céljából rombolva ezzel saját egészségét és környezetét (pl. család, társas kapcsolatok). Teljeskörű valós adatok nem állnak rendelkezésünkre a szenvedélybetegek számával kapcsolatban. A 2014-es európai lakossági egészségfelmérés eredményei alapján a magyar felnőtt lakosság 21%-a dohányzik, a 15 éves és idősebb magyar lakosság 7%-a fogyaszt alkoholos italokat napi rendszerességgel és kb. 380 ezer férfi és több mint 60 ezer nő tartozik hazánkban a nagyivók közé. A dohányzással és alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható közvetlen és közvetett halálozások száma komoly epidemiológia teher országunkon.		
	megnevezés	felelős	ütemezés
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	január-december
	„Füstmentes Iskolaprogram” elindítása		
	egyéni és csoportos dohányzásleszokás támogató programok		
	szenvedélybetegek önszorgató klubjának elindítása		
	tájékoztató programok megvalósítása településeken	EFI, települési polgármesterek, Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ	
	írott tájékoztató anyag készítése, annak eljuttatása a település lakosainak		
	szenvedélybetegek nappali és alacsonyküszöbű ellátásának népszerűsítése		
várt eredmény:	minden településen lakossági tájékoztatás a szenvedélybetegségről és kezelési lehetőségekről; szenvedélybetegek nappali és alacsonyküszöbű ellátásának megismerése; „Füstmentes Iskolaprogramok” elindulása; egyéni vagy csoportos dohányzásleszokás támogató programban résztvevők számának növekedése; szenvedélybetegek önszorgató klubjának elindulása		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

9. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató stratégia kidolgozása			
cél:	demencia okozta egészségügyi és társadalmi teher csökkentésére irányuló stratégia kidolgozása az érintettek bevonásával		
indokoltság:	A demencia egy olyan tünetegyüttes, amit az emlékezés-, gondolkodás- és emocionális önszabályozás zavara jellemez, és leggyakoribb oka az Alzheimer-kór. Az életkor előrehaladtával a demencia megjelenése nő, így öregedő társadalmunkban az esetszám emelkedik. Kb. 200.000 ember él Magyarországon valamilyen fokú demenciával. Az Alzheimer típusú demencia folyamatosan alakul ki és súlyosbodik, gyógyítani nem tudjuk, de a folyamatot lassítani igen. Ezért fontos a minél hamarabbi felismerés, akár már az enyhe kognitív zavar stádiumában is. A betegség megelőzésében, felismerésében, kori diagnózisában, kezelésében és a beteg ellátásában sokan érintettek (beteg, család, háziorvos, pszichiáter szakorvos, szociális ellátók, civil szervezetek, stb.). Az érintettek összehangolt munkájának továbbbővítésével, szükségek felmérésével és lehetséges kielégítésével csökkenthető a demencia-típusú betegségteher.		
feladatok:	megnevezés	felelős	ütemezés
	feladat koordinálás	Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI)	május-december
	érintettek felkeresése és bevonása	települési felelős, partneri együttműködés, EFI	június-augusztus
	járási demencia kerekasztal megtartása		szeptember
	demenica-szűrési programok felmérése és kiterjesztése		szeptember-december
	lakossági tájékoztatása nyomtatott/elektronikus kiadványokkal, valamint előadásokkal		október-december
várt eredmény:	járási stratégia a demencia tehercsökkentésére; még fel nem ismert enyhe kognitív zavarban/demenciában szenvedők felismerése és ellátórendszerbe történő becsatornázása; szélesebb lakossági tájékozottság a demenciával kapcsolatban		
határidő:	2020. december 31.		
beszámolás:	2021. január havi Homokháti Kistérség Többcélú Társulási Ülésen		

HÁTTÉRANYAG MÓRAHALOM JÁRÁS EGÉSZSÉGTERVÉHEZ